

Răsăritul nostru

UNICUL ORGAN PEDAGOGIC AL SURDO-MUȚILOR DIN ȚARĂ

Director: V. DIMITRIU-LEORDA || Redacția și Ad-ția: Cal. 13 Septembrie No. 8 București 6

Crăciunul

Crăciunul are o deosebită semnificație în acest an. Știm cu toții că în aceste zile sărbătorim nașterea Mântuitorului, când s'a arătat prima dată pe pământ în formă de prunc nevinovat ca să îndrepte omenirea pe calea bună-tății și a iubirii de aproapele. Astăzi, când multe dintre popoare sunt învrășmășite și gata să pornească un nou război, este momentul mai potrivit ca oricând, să pun în evidență însemnătatea acestei sărbători față de viața de haos și pribegie în care ne afundăm.

A venit Mântuitorul Isus pe pământ ca să ne arate și să ne îndrepte pe calea cea adevărată a conducerii, cu prețul răstignirii pe cruce. Și noi acei ce îi sărbătorim acum această venire, în loc să-l ascultăm și să-l urmăm, continuăm să ne urim unii pe alții și să ne învrășmășim.

Pentru misterul din trecut, fiindcă este un adevărat mister, de ce omenirea a continuat drumul războiului în trecut și nu a apucat calea indicată de Isus, a rămas înțeles că popoarele, în trecut nefiind destul de civilizate, n'au putut profita de binefacerile păcii. Dar azi când socotim că în fiecare din noi rațiunea a devenit stăpâna instincțelor, de ce nu ne asociem pentru o viață mai liniștită și mai bună?

Sărbătorirea nașterii Mântuitorului ne pune în cugete această întrebare.

Isus a fost cel dintâi om pe pământ, care a răspândit ideea de pace, fără de care omenirea nu poate să trăiască mulțumită și fericită. Când a zis: „Pace aduc vouă“, atunci el a vroit omenirii supremul bine.

Sărbătorile Crăciunului sunt dar sărbătorile păcii, când gândul tuturor să se îndrepte către unire și înfrățire.

Surdo-muții, fără să exagerăm, se iubesc între ei. Legăturile sincere, prietenești ce păstrează, ajutorul reciproc ce și-l dau unii altora, sunt dovezile edificatoare de prietenie bună și înțele-

gerea dintre ei. Apoi legăturile amicale ce păstrează cu asociațiile surdo-muților din celelalte state, nu mai puțin dovedesc sentimentul sincer de pace și iubire de care sunt animați.

Cu venirea sărbătorilor Crăciunului, ei găesc un bun prilej să-și verifice sufletele și să-și reînnoiască acest sentiment, conducându-se după învățăturile Aceluia pe care îl sărbătorim.

Și aceasta trebuie să o facem toți, căci numai revizuiindu-ne sufletul, descoperim adevărul, care este îndemnul la pace, la unire și frăție, spre o viață mai bună și mai fericită.

slus ca să nu se poată aduce în starea de a învăța să scrie și să citească. Acel ce nu poate căpăta aceste însușiri, are alte defecte, de întârziere mintală sau idiotie după cum întâlnim exemple de acest fel și în societatea celor vorbitori. Numai că pentru educația surdo-muților, educatorul trebuie să fie dotat cu răbdare și putere de stăruință, pentru ca prin exercițiu să poată face elevul să învețe să pronunțe cuvintele și să le citească pe buzele acelora cu care vorbesc.

Că principii pedagogice enunțate în primele școli publice ale surdo-muților putem menționa:

Prima condiție este ca învățământul să fie intuitiv. Elevul surdo-mut să învețe să exprime în cuvinte întâi numele ființelor și lucrurilor, care cad în domeniul simțurilor lui și pe care să fie în stare să le înțeleagă, pentru ca prin raporturi și comparații să-și poată forma noțiuni. În chipul acesta, înțelegerea fiind deja satisfăcută, elevul prinde plăcerea învățării, rămânând să-i dăm numai

Mutarea institutului

de surdo-muți din Focșani, la Buzău

Pentru a se lichida conflictul dintre Institutul surdo-muților din Focșani și Școala normală din aceeași localitate, care își au reședința în aceeași clădire, și pentru a asigura buna funcționare a acestor instituții, facem propunerea Ministerului Instrucțiunii, ca să strămute institutul de surdo-muți la Buzău. Prințesa Olga Sturdza, președinta orfanilor și ocrotitoarea văduvelor din districtul Moldova a oferit o clădire spați-

oasă și accesibilă funcționării școlii surdo-muților în această localitate.

Socotim totodată că la Buzău, fiind un centru cultural mai mare, școala surdo-muților va lua dezvoltare și va fi supravegheată mai de aproape de organele superioare.

Așteptăm ca Onor. Minis. al Instruc. să ia în considerație propunerea noastră și să realizeze această operă de binefacere pentru surdo-muți.

Vine iarna

I
Ninge, ninge, cad alene
Fulgii mari în valuri albe
Un potop sublim de fluturi
Ce se prind în crengi în

III
Moș Crăciun cel bun
[se'ndreaptă
Cu un sac bogat în spate,
Pe la case unde-așteaptă
Mai de mult copiii, poate.

II
Alb e cerul, alb pământul
Iar senini și plini de viață,
Toți s'embată'n visuri numai,
Rumeni și vioi la față.

IV
Când un copilăș se scoală
Ce nespuse bucurie
Il coprinde când zărește
Lărgă pat o jucărie.

Jubileul Asociației surdo-muților

La 11 Noembrie a. c. implinindu-se 15 ani dela înființarea „Asociației amicale de surdo-muți“ din România, de sub înaltul patronaj al M. S. Regina Maria, conducerea asociației hotărâse să serbeze acest eveniment printr'un congres internațional în care scop s'a fixat programul desfășurării acestui congres pentru zilele de 9, 10 și 11 Noembrie a. c. Din cauza evenimentelor triste din Octombrie, congresul a fost contramandat, urmând a se ține irevocabil în luna Mai 1935.

Totuși, pentru ca în ziua de 9 Noembrie asociația surdo-muților implinea 15 ani de existență în care sens se făcuseră deja pregătirile necesare de jubilarie, asociația a dat o mică serbare la sediul ei. Cu această ocazie s'au trimis telegrame o-magiale M. S. Regelui Carol II și M. S. Reginei Maria.

În sala „Roxi“, unde în ziua de 11 Noembrie s'a ținut adunarea generală a asociației, au ținut cuvântări — prin semne pautonimice — arătând însemnătatea jubileului de 15 ani de existență și importanța din punct de vedere social, cultural și moral al acestei asociații d-nii:

Alex. Tomescu, secretarul Soc. urează bun venit și dând raportul celor 15 ani de activitate spune: Suntem recunoscători față de cei cari prin dragostea și mai ales bunățatea lor ne-au asigurat viitorul, în deosebi d. prof. dr N. Minowici, ne-a dat cel mai mare sprijin.

Prințul Henri C. Ghica, fondator, fost președinte la începutul întemeierii Societății, spune că se simte fericit de continuitatea operii înfăptuite de d. sa și urează prosperitate și ani

mulți în deplină armonie și progres.

I. Petrescu, fost secretar, o-magiază memoria celor dispăruți și spune că amintirea lor să ne fie un îndemn mai mult la solidaritatea noastră.

..Sculptorul V. Dimitriu-Leorda, a arătat importanța Asociației de surdo-muți și rolul ce trebuie să-l joace în concertul relațiilor internaționale.

Numai așa Societatea noastră, fiind în legătură cu puterile societății internaționale de surdo-muți, care își au delegați la „Liga Națiunilor“ — biroul relațiilor sociale — va putea înfăptui cu adevărat menirea ei realizând și visul de căpetenie: readucerea în capitală al institutului de surdo-muți din Focșani. Termină îndemnând pe toți frații și surioarele întru destin la unire sufletească.

Ernest Săvescu, fost președinte, unul din cei mai buni oratori în domeniul pantonimicului internațional, constată cu satisfacție drumul parcurs de până acum cu toate greutățile și lipsa de sprijin din partea autorităților, care de aproape 10 ani nu ne mai acordă nici un ajutor. Aceasta ar fi trebuit să ducă la dizolvarea asociației de surdo-muți, totuși în ciuda oricărui greutate vom continua să trăim, pentru că înțelegem să ne facem datoria pentru a ține din promiscuitatea în care ne zătem încă.

Gusti Brigadri și A. Popescu, foști președinți, arată că la Paris există o societate al surdo-muților cu o existență de mai multe decenii. Organizația ei e

Istoricul școlii surdo-muților

— Urmare — C. Pretorian

Odată pus în funcțiune în mod oficial prin înființarea institutului de la Leipsick, învățământul surdo-muților devine operă de interes al Statului. După modelul german se grăbesc și celelalte state să imite și înființeze și ele școli speciale pentru cultura și educația acestora. În ce privește Statul român, deși înzestrat cu impresionante însușiri de adaptabilitate și imitație, în cele mai neînsemnate apucături mondene, nu găsim înființându-se școli pentru surdo-muți, decât târziu, la sfârșitul veacului trecut. Cea dintâi școală înființată la noi în țară pentru educația surdomuților este institutul din Focșani, care a funcționat mai întâi în București vre-o 34 ani și de aci înainte la Focșani, numărând azi 70 de ani de existență neîntreruptă.

Privitor la activitatea desfășurată de învățământul public al surdo-muților, dela înființarea lui încoace, în toate Sta-

tele observăm un avânt din ce în ce mai mare și mai complet. Dar mai ales în Germania, țara preocupărilor și experimentărilor psihologice și pedagogice, încercările au dus la rezultate laudabile. Un însemnat număr de pedagogi, a căutat să completeze fiecare cu câte ceva lipsurile acestui învățământ.

Astfel că, Germania trebuie socotită în fruntea tuturor popoarelor, care a lucrat mai mult și a putut trage foloase mai bogate după acest teren. În această privință, scriitorul francez Gerando, spune în lucrarea sa „De l'éducation des sourds-muets“: „Nici o țară din Europa n'a frământat arta de a învăța surdo-muții în cele mai variate și mai numeroase schimbări, cât Germania“.

Germanii au fost convinși de la început că un surdo-mut redus numai la simțul vederii, dar dotat cu inteligență naturală ca toți ceilalți oameni, este ex-

(Continuare în pag. 2-a)

(Continuare în pag. 2-a)

Jubileul Asociației surdo-muților

(Urmare din pag. 1-a)

asa de puternică prin numărul de membri (40.000). Să facem și noi o propagandă intensă invitând pe toți surdo-muții să facă parte din această asociație. Este o datorie sfântă ce trebuie să o înțelegem cu toții.

In același sens vorbesc și d-nii: Aristide Aliman Avram Oschinzon, Gheorghiu Nicolae, Gh. Pais, Maier Iacobson.

Arthur Lobel, cel mai bătrân surdo-mut, spune că Asociația de surdo-muți este singura organizație în care nu se face deosebire de religie căci nenorocirea care ne-a lovit ne îngemănează durerile, făcându-ne mai buni.

D-na Silvia D-Leorda în numele femeilor membre ale Asociației de surdo-muți, ține o impresiionantă cuvântare. Printre altele spune că femeile surdo-mute datoresc situația casnică Asociației de surdo-muți, unde

și-au găsit fiecare câte un soț. Generațiile de femei ce ne precedează vor găsi aceiași fericire ca și până acum.

D. Aristide Blank, cel mai tânăr surdo-mut neputând vorbi nimica surdo-muților, cuvântarea acestuia este transmisă adunării de d. Ernest Săvescu.

Au ținut să-și aducă cuvântul doamnelor Lorică Gheorghiu, Coca Aliman, Eugenia Petrescu, Eugenia Brigădoi, Dorina Petre și d-ra Elena Pais.

Cel din urmă a vorbit d. Alex. Clarnet, președintele Asociației căruii îi se datorește în mare parte strângerea surdo-muților. D-sa îndeamnă la solidaritate, luptă cu mai multă vigoare ca să dovedim prin aceasta înțelegerea omenirii că iubirea de aproapele nimeni nu o poate zdrobi, acolo unde solidaritatea este indisolubilă.

Bătae cu haz, ridicolă

Într-o zi a acestei toamni directorul unui institut de surdo-muți din provincie, neavând altceva ce face, pornește cu elevii și profesorii în excursie.

De voe, de nevoe — mai ales că elevii aceluia institut sunt într-o stare de plâns ca imbrăcăminte — se supun și în grup, 2 câte 2, tremurând în frigul dimineții reci și cețoase de Noembrie, pornesc cu profesorii și directorul spre crâng. Văzând pe copii zgribuliți și înghețați de frig — cei mai mulți, fiind fără paltoane — directorul se răstește la ei prin semne: „Ce mergeți așa încovoiați ca niște curci plouate. Uitați-vă la mine și luați pildă cum să vă mișcați. Și se umflă deodată în pene când soldățește, ca la paradă, pentru a le da pildă. Elevii tac și inghit însă unul mai îndrăzneț — și mai răzbit de frig supărat îi răspunde, tot prin

semne, cam așa:

„Eh! Dvs. sunteți bine îmbrăcat și cu palton gros. Deci vă convine să mergeți așa tăntos. Dar noi suntem îmbrăcați pîrpiriu și nu ne arde de plimbare pe coclauri!”

Directorul, infuriat de așa îndrăzneală, sare la elev și începe să-i care la pumni și la palme. Bietul elev face și el ce poate: țipă și plânge.

Atunci unul dintre profesori, voind să intre în grațiile directorului, sare și el cu bastonul la elev și îi dă una cu atâta răvnă, că rămâne numai cu jumătate din el în mână, în timp ce elevul o ia la goană printre ceilalți elevi și ajungând la locul său, îi spune tovarășului.

„Mă bătură ei așa degeabă, al cu bastonul să știți că bine o nimeri. Făcu două bastoane dintr-unul, căci i se rețeză pe două!”

Istoricul școlii surdo-muților

— Urmare din pag. 1-a —

explicarea pronunției și a scrișului.

Când dăm nomenclatura substantivelor, pe lângă intuirea lor, arătându-le în natură, să ne folosim și de desemn. Elevii să desemneze obiectul înfățișat și să scrie despre el. Aceasta este o condiție ce se cere în predarea inv. surdo-muților.

Privitor la cunoașterea și înțelegerea adjectivelor, verbelor, adverbelor, pronumelor, prepozițiilor, conjuncțiilor, interjecțiilor, etc., și a construcției propozițiilor și frazelor, a existat mult timp, după cum mai găsim și azi în unele școli oarecare confuzie. Aceasta din cauza nepregătirii suficiente a corpului didactic al surdo-muților căruii i se pretinde o cultură cât mai solidă și mai sigură în ce privește gramatica limbii de predare. Pentru explicarea acestora s'a recurs însă mereu, până când și azi se mai face în unele școli, cu ajutorul pantonimei.

Tot pentru reușita învățământului surdo-muților, în timp ce fotografii se descoperise și cinematografia lna dezvoltare, făcând progrese tehnice, oamenii preocupați de școala surdo-muților au crezut că prin acest mijloc vor isbuti să facă învățământul cunoscut mai cu ușurință.

Astfel s'a experimentat metoda cu fotografiile, în care se vedeau fraze luate instantaneu, dând poziția organului vorbirii în diferite faze ale pronunțării. După aceste clișee, s'a ajuns la concluzia că un surdo-mut instruit, ar putea să vadă mai clar citirea pe buze artificiale în fotografie. Tot odată s'ar putea face și cărți, care în loc de scriere, ar înșira o succesiune de imagini, pe care elevul surdo-mut, ar putea să citească. Ele ar servi la exercitarea înțelegerei cuvintelor, du-

pă pronunțarea pe buze, fără ca să mai așezăm pe cineva în față ca să-i vorbească.

În legătură cu fotografia vorbirii s'a făcut și un aparat, care se găsește la multe institute de surdo-muți din Apus, și servește de material didactic în predarea învățământului acestora. El poartă numele de Zootrope. Se aseamănă cu un Telescop, care prin mișcare pune în față ochilor fotografia unui cap de om în diferite faze, pronunțând o succesiune de cuvinte.

În numărul viitor, vom continua, arătând sistemul de predare actual al învățământului surdo-muților la celelalte popoare în legătură cu învățământul cum se face în școlile surdo-muților din țară dela noi.

C. Pretorian

(Va urma).

—oooXooo—

Necrolog

Moartea — în puterea ei necruțătoare — a atins cu aripa pe unul dintre cei mai muncitori surdo-muți, pe Nicolae Niculescu, ploștean stabilit în București de mai mulți ani.

Tânăr încă, fire comică, plină de vervă spirituo-pantomimică ne-a înveselit adunările Asociației de surdo-muți și reuniunile noastre amicale săptămânale.

Alături de Principele Henri Ghica, Alexandru Clarnet și alții a fondat în 1919 „Asociația de surdo-muți” îndeplinind prin aceasta cea mai înaltă chemare ce se resimte în abandonajul de pe acea vreme.

Înmormântarea acestui bun frate a avut loc la cimitirul „Reînvierea” petrecut cu mare jale de familie, de rude și de membrii Asociației surdo-muților.

—oooXooo—

Informațiuni

Cu ocazia jubileului de 15 ani al Asociației de surdo-muți s'a trimis telegame omagiale M. S. Regelui Carol II și M. S. Reginei Maria.

Președintele Societății de surdo-muți a primit următoarele telegame:

M. S. Regele mulțumește pentru omagiile exprimate.

Secretarul particular al M. S. Regelui

M. S. Regina vă mulțumește călduros pentru bunele urări făcute de d-vs.

Maestrul Curții Regale colonelul Zw. edinek

În numărul pe Noembrie al ziarului nostru am publicat „Câteva știri din țara sfântă” culese de Sf. S. preot Hagiu Gr. D. Cruceanu, doctor în teologie, publicist, directorul Bibliotecii „Mormântul Domnului”, noul nostru colaborator. Pentru scânparea din vedere aducem la cunoștința cititorilor aceasta în rândurile de față.

Comitetul Internațional sportiv al tăcuților face invitația Clubului sportiv al surdo-muților

lor din România să participe la concursul ce va avea loc în August 1935 la Londra, adresând o frumoasă scrisoare d-lui V. Di. mitriu Leorda, președ. Clubului.

Pentru un moment nu putem decide, dacă va putea lua parte, rămânând ca ulterior să răspundem Comitetului internațional negativ sau pozitiv.

Organizația surdo-muților atât de solid încheiată în Franța are un cerc însemnat feminin al bunelor surori cu reședința în Paris, unde se constată o mare influență cu ședințe extrem de interesante.

La 16 Decembrie în Muzeul Social din Paris, Asoc. surdo-muților d'n Franța are convocată o interesantă adunare, în care se vor debata chestiuni de revendicare a drepturilor acestora și hotărâri de viitor.

În 1937 se va ține un congres internațional al lumii tăcute la Paris, în timpul expoziției. Acest congres are de scop să apropie pe surdo-muții din toată lumea în vederea emancipării lor viitoare culturală și socială.

Cu toate că n'am avut fericirea să-l cunoaștem decât din activitatea sa pentru surdo-muți, exprimăm totuși cu tristețe durerea noastră pentru bunul și iubitul confrate tăcut Maurice Catran, care a trecut în lumea de veci după o lungă suferință.

Germania hitleristă tot mai stăruie în discuțiile ziarelor. În gazeta „Stimmé” se scrie despre măsurile luate împotriva surdo-muțenilor ereditare. Pentru profilaxia acestora se cere sterilizare. Întrebăm de ce pe naștiții: Albeghs și Ballier nu sunt supuși ei cei dintâi acestei operații?

A făcut o deosebită senzație cererea unui grup de 50 de surdo-muți de a afla cunoștințe despre aviație și a li se satisface dorința să zboare în aer.

După un sbor de o jumătate de oră la altitudine de 800 m. deasupra Versailului, au scoborât d'n aeroplane încântați de acest plăcut voaj, regretând cu toții că a fost prea scurt.

Cu această ocazie s'a făcut și botezul aerului de către surdo-muți.

DEMUTIZAREA

de prof. C. Gh. Vultureanu

(Urmare)

blă. Întrebăm mimice ce înseamnă scrierea de pe tablă.

Dacă întâmplător vreun copil știe, îl laudăm pe acesta, dându-l ca exemplu de silință.

În cazul când elevii nu știu, câteva tablouri ce reprezintă fete la diferite vârste și de clase sociale diferite, ne va ajuta. Sub fiecare față din tablou va fi scris mare și citeț cuvântul fata.

Pentru fiecare tablou în parte, elevii vor trece pe la învățător, vor arăta fața și vor articula ceea ce au arătat.

Se va scrie pe placă cuvântul acesta.

Pentru consolidarea se va face o dictare cu intercalarea: f, fa, fata, printre sunetele, silabele și cuvintele cunoscute.

Se pot construi următoarele propozițiuni cu acest cuvânt:

- fata... papa.
- fata... cap.
- fata... tata.
- fata... pot.
- fata... pa!

Pentru fiecare propozițiune trebuie să avem un tablou al acțiunii ce reprezintă și sub desemn scrisă propozițiunea cu punctele în locul predicatului ce-l vor învăța mai târziu.

Cu fiecare propozițiune în parte, se va proceda astfel:

Se verifică executarea unei bune articulații.

După aceasta se arată tabloul și se cere dela elevi să spună acțiunea ce reprezintă, bine înțeleasă, acțiunea scrisă sub tablou, să fie astupată mai înainte.

Elevul care va spune bine, va fi laudat, etc., în caz contrar, se va arăta elevilor fata, cerând să spună, cele ce indi-

căm și scriem la tablă, fata, după care punem punctele și arătându-le apoi mâncarea ce o reprezintă, cerându-le să spună, „papa”, după care se scrie la tablă.

Tabloul se pune alături de tablă și citește, fata... papa, apoi se descopere scrisul de sub tablou, care la rândul se citește.

Se cere elevilor să spună și să explice ceea ce au citit și au spus.

Se arată elevilor și alte tablouri care reprezintă acțiunea sub alte forme, cu indicația dedesupt „fata... papa”.

De altfel, e bine ca de fiecare propozițiune, să fie câteva tablouri cu acțiuni cu decorul schimbat, spre ex.: fata... papa, poate fi:

- O fată ce servește ceai.
- O fată ce face mămăligă.
- O fată bând cafea.
- O fată tăind pâine.
- O fată dând grăunțe pășărilor.
- O fată adăpând vaca.
- O fată hrănind un frate mic.

În felul arătat, se pot face și pentru restul propozițiunilor, cu mențiunea de-a nu se uita, ca fiecare tablou să aibă scris, arătarea acțiunii ce reprezintă.

Toate acestea, pentru a se arăta lângimea sferei „papa”.

După ce fiecare propozițiune este spusă bine și e pricepută, de asemenea se scrie pe placă, pe tablă și se face dictare, cu intercalarea ei printre cele învățate.

Va urma.

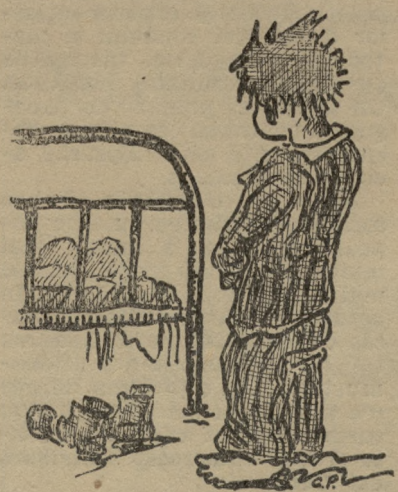
De sărbătorile Crăciunului

Primii copii din România botezați cu apa din râul Iordan

Primii copii din România botezați cu apă din râul Iordan, din Palestina, sunt: ELENA și SOFIA, fiicele Părintelui G. D. Cruceanu mare comandor al Sft. Mormânt din Ierusalim.

Răspândiți ziarul „Răsăritul nostru”

Abonamentul este de 100 lei pe un an pe hârtie velină

Desamăgirea lui Vasilică